

BEQUES D'ALLOTJAMENT I MANUTENCIÓ

4 places d'allotjament* i manutenció a l'Hotel Santuari Sant Crist de Balaguer les nits dels dies 11 i 12 de juliol de 2018. Els interessats han d'enviar un breu currículum abans del 31 de maig a: medieval@historia.udl.cat

Els aspirants seran classificats en funció de la corresponent avaluació de les sol·licituds i currículum. Els acceptats rebran la notificació a partir de l'1 de juny. Els quatre becats tindran la inscripció al curs gratuïta.

* L'allotjament consistirà en dues habitacions dobles a compartir per persones del mateix gènere.

BECAS DE ALOJAMIENTO Y MANUTENCIÓ

4 plazas de alojamiento en el Hotel Santuari Sant Crist de Balaguer las noches de los días 11 y 12 de julio de 2018. Los interesados tienen que enviar un breve currículum antes del 31 de mayo a: medieval@historia.udl.cat

Los aspirantes serán clasificados en función de la correspondiente evaluación de las solicitudes y currícula. Los aceptados recibirán la notificación a partir del 1 de junio. Los cuatro becados tendrán la inscripción al curso gratuita.

* El alojamiento consistirá en dos habitaciones dobles a compartir por personas del mismo género.

BEQUES D'ASSISTÈNCIA PER A ESTUDIANTS

Beques de la Sociedad Española de Estudios Medievales (SEEM). Els socis matriculats menors de 30 anys podran aspirar a les beques de 150€ ofertes per la SEEM.

Bases i procediment a la pàgina web www.medievalistas.es.

BECAS DE ASISTENCIA PARA ESTUDIANTES

Beques de la Sociedad Española de Estudios Medievales (SEEM). Los socios matriculados menores de 30 años podrán aspirar a las becas de 150€ ofrecidas por la SEEM.

Bases y procedimiento en la página web www.medievalistas.es

Direcció i Coordinació

Flocel Sabaté, Catedràtic d'Història Medieval a la Universitat de Lleida
Maite Pedrol, Directora de l'Arxiu Comarcal de la Noguera

Secretaria tècnica

Gemma Carnisé, Universitat de Lleida

Gestió

Josep Baldillou, Gerent del Consell Comarcal de la Noguera
Mario Gené, Arxiu Comarcal de la Noguera
Joan Bové, Institut Municipal Progrés i Cultura de Balaguer

Assistència tècnica

Frederic Aparisi, Jesús Brufal, Blai Carles, Jesús Corsà, Àngela González, Maria López, Joan Montoro, Luis M. Pérez, Ivonne Pont, Guillem Roca

Preu inscripcions: 25€ (inclou participació a les sessions, certificat d'assistència, desplaçament en autocar i dinar de curs el dia de la sortida).

Curs inclòs al **programa de formació** de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Lleida. Els mestres i professors podran convalidar el certificat a través de l'**Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Lleida**.

Inscripció: Enviar correu electrònic amb les dades personals a: medieval@historia.udl.cat; per telèfon: 973 703152.

Informació:

Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievales "Espai, Poder i Cultura". medieval@historia.udl.cat, 973703152, www.medieval.udl.cat. **Arxiu Comarcal de la Noguera:** 973443056, acnoguera.cultura@gencat.cat

Totes les sessions teòriques es duran a terme a la **sala d'actes del Consell Comarcal de la Noguera** (Balaguer) a excepció de la quarta sessió que es realitzarà a la sala Marcel·lí Champagnat del Monestir de les Avellanès.

Durant el congrès es comptarà amb un servei de **traducció simultània**.

Càtedra d'estudis medievals del Comtat d'Urgell XXIII Curs d'estiu-Reunió científica del Comtat d'Urgell

LA NACIÓ A L'EDAT MITJANA

BALAGUER, 11-13 DE JULIOL DE 2018

Ho organitza:

Amb la

En el segle XIV el rei Pere el Cerimoniós demana ‘amar la nació’ i en el XV el bisbe Margarit parla de l’expansió guanyada mitjançant l’aspersió de sang de la nació. Quin és el veritable sentit del terme ‘nació’ que s’escampa per Europa des del segle XIII? Quins són els trets cohesionadors de la nació? Quina n’és la percepció popular? Qui en fa un ús polític, el sobirà o, pel contrari, els estaments cohesionant la nació enfront seu? Sols una ullada comparativa a nivell europeu aportarà les necessàries respostes per a la comprensió d’un terme que ha esdevingut bàsic en l’articulació política i institucional de les societats posteriors.

En el siglo XIV el rey Pedro el Ceremonioso exigió ‘amar la nación’, y en el XV el obispo Margarit habla de la expansión ganada mediante la aspersión de sangre de la nación. ¿Cuál es el correcto sentido del término ‘nación’ que se difunde en Europa desde el siglo XIII? ¿Cuáles son los rasgos cohesionadores de la nación? ¿Cuál es la percepción popular de este término? ¿Quién rentabiliza políticamente esta expresión, el soberano o, por el contrario, los estamentos que pretenden cohesionar la nación contra el monarca? Solo una mirada comparativa a nivel europeo aportará las necesarias respuestas para la comprensión de un término basilar en la articulación política e institucional de las sociedades posteriores.

In the fourteenth century, King Peter the Ceremonious demanded to ‘love the nation’, and in the fifteenth century Bishop Margarit spoke of expansion achieved through the shedding of the nation’s blood. Which is the true meaning of the term ‘nation’ that spread across Europe from the thirteenth century onwards? Which are the defining characteristics of a nation? What is the popular perception of this term? Who uses it in a political context, the sovereign, or, to the contrary, the classes seeking to unite the nation against the monarch? Only a comparative look at European level can provide the necessary answers for the comprehension of what has become a basic term in the political and social articulation of subsequent societies.

* Conferència amb traducció simultània

Programa

Dimecres 11 de juliol de 2018

16.00h Inauguració de la trobada científica

16.30h Primera sessió. Presideix: Flocel Sabaté Curull (Universitat de Lleida)

Benoît Grévin (Université Paris I Panthéon Sorbonne), *La rhétorique des nations au Moyen Âge. Modèles et schémas discursifs**

Alexander Musin (Russian Academy of Sciences), *Nationality without nation: imagined communities and imagining élites in Muscovite Russia**

Pausa-cafè

Przemyslaw Wiszewski (University of Wrocław), *Natione Polonus? Proces of nation-making or multiple faces of nation-makings in case of Piast realms (11th-15th c.)**

Debat

Dijous 12 de juliol de 2018

09.00h Segona sessió. Presideix: Isabel Grifoll (Universitat de Lleida)

Attila Barany (University of Debrecen), *The concept of nation in the medieval Kingdom of Hungary**

Aude Mairey (Université Paris I Panthéon Sorbonne), *Peut-on parler de ‘nation’ anglaise à la fin du Moyen Âge?**

Pausa-cafè

Isabel Guyot-Bachy (Université de Lorraine), *Les chroniqueurs et la ‘nation’: moments, expressions et contours d’une image en devenir (France, XIIIe-XVe siècle)**

Debat

16.00h Tercera sessió. Presideix: Maria Bonet (Universitat Rovira i Virgili)

Gisela Naegle (Justus Liebig-Universität Gießen), *Plusieurs nations et un seul empire: le Saint Empire romain germanique au Moyen Âge**

Jan Zdichynec (Univerzita Karlova), *Ethnicity and nation in medieval and humanist historiography about the Lands of the Crown of Bohemia**

Pausa-cafè

Jacques Verger (Université Paris IV Sorbonne), *Pourquoi des nations universitaires au Moyen Âge?**

Debat

CONCERT DEL GRUP MEZZOS

DEGUSTACIÓ DE VI DEL CASTELL DEL REMEI

19.30h Claustre del Consell Comarcal de la Noguera

Divendres 13 de juliol de 2018

Sortida de treball de camp. Visita a càrrec de Francesc Fité (Universitat de Lleida).

08.30h Concentració davant de la Seu del Consell Comarcal de la Noguera. Sortida en autocar per a visitar: **Ermita de la Pertusa, Col·legiata de Sant Pere d’Ager, Monestir de les Avellanes.**

Dinar de curs al Restaurant del Monestir de les Avellanes (trasllat dels participants a la seu del curs en autocar un cop acabi la quarta sessió)

16.30h. Quarta sessió. Presideix: Joan Busqueta (Universitat de Lleida).

Luciano Gallinari (Consiglio Nazionale delle Ricerche), *De la “Nació Sardesca” medieval a la “Sardigna Nazione” contemporanea. Usos y abusos de los conceptos identitarios de la Edad Media en la Contemporaneidad. El caso de Cerdeña*

Flocel Sabaté (Universitat de Lleida), *La nació catalana a l’Edat Mitjana*

Debat i clausura